

Biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” rekomendācijas Atvērtās pārvaldības plāna izstrādei

(iesniegtas Valsts kancelejai un Publisko iepirkumu uzraudzības birojam)

Apņemšanos idejas pretkorupcijas darba grupai

- 1. Atbalsts valsts pārvaldei interešu konfliktu novēršanā.**
  - Noskaidrot interešu konfliktu novēršanas prasmes valsts institūcijās: veikt valsts institūciju vadītāju aptauju par interešu konfliktu novēršanas prasmēm un analizēt rezultātus (aptauja);
  - Sniegt ierēdņiem atbalstu ētikas un interešu konfliktu jautājumos: prezentēt aptaujas rezultātus un diskutēt par nepieciešamo atbalstu (diskusija/pasākums);
  - Papildu iespēja: virpuļdurvju/pēc darba attiecību interešu konfliktu monitorings. Izstrādāt monitoringa plānu/metodoloģiju un veikt novērtējumu. Uz novērtējuma rezultātu pamata izstrādāt rekomendācijas interešu konfliktu regulējuma pilnveidei un nepieciešamajām pārbaudēm.
- 2. Veicināt atklātību par Saeimas deputātu balsojumiem (tādējādi veicinot Saeimas deputātu ētisku uzvedību)**
  - Izveidot mobilo lietotni, kurā lietotājam ērtā veidā pieejami visi balsojumi un balsis Saeimas plenārsēdēs (līdzīgi kā lietotne CommonsVote, ko izveidoja Lielbritānijas parlaments).
- 3. Korupcijas risku mazināšana veselības aprūpes sistēmā (sadarbība ar Veselības ministriju)**
  - Izstrādāt uzvedības standartus farmācijas nozarei, pētniekiem, veselības aprūpes iestādēm, lēmumu pieņēmējiem. (Iespējams, pirms/pēc tam jāveic vēl kādas aktivitātes).
- 4. Informācijas atklātība par tiesu darbu**
  - Publicēt datu bāzi par tiesu sistēmas darbu - plašāku un pilnīgāku informāciju, nekā šobrīd pieejama, par tiesnešu noslodzi, nolēmumiem, tiesu procesu termiņiem u.c. Līdzīgā apjomā, kāds iekšējai lietošanai ir Tiesu administrācijai. (Līdzīga publiska datu bāze jau izveidota Slovēnijā.)

Apņemšanos idejas publisko iepirkumu darba grupai

- 1. Informatīvi pasākumi par IUB datu bāzi.** IUB iecerējis pilnveidot datubāzi, lai padarītu to lietotājam draudzīgāku. OGP platformas ietvaros var īstenot pasākumus, kas būtu vērsti uz sabiedrības, mediju, NVO un atsevišķu sektoru (piem., būvniecības vai infrastruktūras attīstības) uzņēmēju organizāciju, pašvaldību informētību par datu bāzes sniegto informāciju, tās izmantošanu, lai panāktu atklātāku, sakārtotāku procesu un datu pielietojamību.

- Papildus: ieteikumi datu bāzes pilnveidošanai:
    - var viegli strādāt un salīdzināt datus;
    - dati tiek publicēti atvērto datu formātā;
    - datubāzē ir pieejami visi līgumu grozījumi, arī gala summa, sadārdzinājums utt.
2. **Citu datu bāžu integrēšana IUB datu bāzē.** OGP ietvaros varētu organizēt, piemēram, hakatonu/s, kurā gan pievērst uzmanību šo datu eksistencei un savstarpējās integrēšanas iespējām, gan tiešā veidā datus izmantot problēmu risināšanai. Datu bāžu savstarpējā integrēšana dotu iespēju:
- atlasīt un identificēt, kurām privātpersonām, uzņēmumiem un patiesajiem labuma guvējiem iepirkumu rezultātā aiziet valsts budžeta līdzekļi – kādas summas (pēc sadārdzinājuma), kādā nozarē, cik % no valsts budžeta, cik % no nozares budžeta, cik % no IKP.
  - šobrīd pieejamo valsts budžeta sadalījumu pa nozarēm (<https://www.fm.gov.lv/valstsbudzets/>) un IUB publicēto informāciju (<https://www.iub.gov.lv/lv/mekletiepirkumus>) integrēt un padarīt lietotājam draudzīgāku, lai var viegli strādāt un salīdzināt datus, lai sabiedrība var izsekot, vai iepirkumu sistēma darbojas sabiedrības interesēs – t.i., budžeta līdzekļi tiek novirzīti jomām, kas sabiedrībai ir nepieciešamas, nevis tiek apstiprināts dārgs projekts, jo bija pieejama fonda nauda ar budžeta līdzfinansējumu un bija iespēja nopelnīt.
  - pārlicināties, vai pastāv korelācija starp pašvaldību iepirkumu uzvarētājiem un vietējo varu pašvaldībā – vai līdz ar politisko maiņu pašvaldībās saskatāmas arī izmaiņas iepirkumu uzvarētājos. Vai papildus iespējams analizēt kopsakarā ar ziedojumu politiskajām partijām datiem?
  - Identificēt korupcijas riskus: radīt datu bāzē iespēju automātiski atlasīt “iespējams riskantos publiskos iepirkumus” – piemēram, viens kandidāts u.c., ko pēc tam var pētīt padziļinātāk.
3. **Veicināt lielāku atklātību par publiskajiem iepirkumiem**, piemēram, panāktu zemsliedzīgā iepirkumu publicēšanu. (Darba grupa vai taml.)
4. **Publisko iepirkumu monitorēšana izlases kārtībā, ko veic neatkarīga nevalstiska organizācija.** Piemēram, publiskajos iepirkumos nejaušā izlases kārtībā tiek piemēroti *Integritātes pakts* – neatkarīga sabiedriskā labuma organizācija veic publiskā iepirkuma monitorēšanu/uzraudzību. Vai/un apmācības par Integritātes pakta izmantošanu.

Rekomendācijas izstrādātas ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna”.

Sabiedrības integrācijas
fonds